

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CHelsea 3-3878

NO. 38. — ŠTEV. 38.

NEW YORK, WEDNESDAY, FEBRUARY 15, 1933. — SREDA, 15. FEBRUARJA 1933

VOLUME XII. — LETNIK XII.

JAPONSKA BO OSVOJILA PROVINCO DŽEHOL

VLADA DRŽAVE MANČUKUO JE POSLALA KITAJ. MARŠALU ČANG-HSUELIANGU ULTIMATUM

Kitajski ministrski predsednik pravi, da bodo imeli Japonci opravka z združeno Kitajsko. — Japonska hoče za vsako ceno doseči svoj cilj. — Japonski proračun določa za armado in mornarico nad stosedemdeset milijonov dolarjev. — Armadne operacije se bodo začele v najkrajšem času.

ZENEVA, Švica, 14. februarja. — Mančukuo vlada je poslala maršalu Čang Hsueliangu ultimatum, v katerem zahteva, da takoj umakne svojo vojsko iz provincije Džehol. V ultimatumu je rečeno, da bodo japonske in mančukuo čete pregnale iz provincije kitajsko vojsko, ako se sama ne umakne.

Ob istem času je prejela Liga narodov japonsko sporočilo, ki jasno kaže, da je nemogoče poravnati kitajsko-japonski spor. Japonska je odgovorila na zahtevo Lige narodov, ako hoče priznati nadvlado Kitajske nad Mandžurijo.

Japonska pravi v svojem odgovoru, da je priznaje samostojne države Mančukuo edina jamščina za mir na Daljnem Iztoku.

Japonska odgovarja na zahtevo Lige narodov, da je bil odbor devetnajstih Društva narodov prav dobro poučen o razmerah na Daljnem Iztoku in da je odbor prepričan, da je mir v Mandžuriji mogoč samo s priznanjem Mančukuo in da je mogoče samo na tej podlagi skleniti mir med Japonsko in Kitajsko.

Odgovor je podpisal glavni japonski delegat Yusoke Matsuoka. Odgovor obsega okoli šest sto besed in bo o tem takoj razpravljala odbor devetnajstih.

TOKIO, Japonska, 14. februarja. — Japonska poslanska zbornica je odobrila do sedaj največji proračun, namreč 2.239.000.000 jenov, kar je okoli \$483.300.000.

Samo za armado in vojno brodovje je določenih \$172.410.000. Za nadaljne vojne operacije v Mandžuriji prihodnje leto je določenih \$39.100.000. — Za orožje in municijo je določenih \$44.100.000.

V svojem poročilu pravi vlada, da je potrebno toliko stroškov za zaščito države Mančukuo.

TOKIO, Japonska, 14. februarja. — V kratkem času bo Japonska s svojo armado zavzela kitajsko provincijo Džehol navzlic nasprotnemu mišljenju celega sveta. Cela Kitajska pa je združena in se bo uprla japonskemu vpadu.

Mogoče je, da bo japonska vojska pričela svoje operacije južno od kitajskega zidu in bo zavzela Peiping in Tientsin. Ker je kitajski ministrski predsednik T. V. Soong zagotovil, da se bo japonskemu vpadu v celoti zadržana Kitajska, je pričakovati velike boje.

Japonska javnost je z veliko napetostjo čakala na razvoj pogajanj v Zenevi, kajti cela Japonska je pričakovala, da bo Društvo narodov slednjič odobrilo japonski nastop v Mandžuriji. Iz zanesljivih virov je znano, da bo moralo Društvo narodov uporabiti skupno z Združenimi državami močno vojsko, ako hočejo v Mandžuriji uveljaviti svoje zahteve proti Japonci, kajti Japonska je odločna v svojem sklepu obdržati Mančukuo, kateri hoče še priklopiti provincijo Džehol.

Se nikdar ni bila Japonska tako združena v svojem sklepu kot sedaj, ko je prevzela geslo: doseči, ali umreti. V dosego tega cilja je Japonska postavila usodo svojega naroda.

Japonska javnost slavi spomin treh vojakov, ki so prvi vrgli bombe na žično ograjo pri Šanghaju in so pri tem izgubili svoje življenje.

Vojaški yoditeltji še vedno upajo, da Liga naro-

Laško-francoska pogajanja glede Albanije

LINCOLN NA FRONTI

Star veteran se spominja Lincona na fronti. — Krogle so frčale okoli njegove glave. — Pil je z vojniki kavo.

Minneapolis, Minn., 14. febr. Vse svoje navade, da je predsednik Lincoln nenaznanen obiskal bojnopolje, bi ga nekoč skoraj veljalo življenje. Kot pripoveduje 84 let stari veteran iz državljanske vojne, L. E. Carpenter, so ob nekem takem obisku vojniki južne armade vzeli Lincolna na cilj.

Bilo je ob času bojev ob reki Potomac nekako okoli 1. julija. — pripoveduje Carpenter. — Bili smo v mestu City Point za barikadami do prsi, ko je predsednik Lincoln obiskal bojišče. Tedaj sem bil ravno na straži. Ko je solnce zahajalo, pride visoka postava, ki je jasno odsevala v žarkih zahajajočega solca. Nasil je dolg povrnik in dolge roke so mu mahale ob bokih.

Mož je bil popolnoma izpostavljen pogledu sovražnika. Sovražnikove utrube so bile oddaljene samo 20 jardov. Nekdo zakliče: — Povej mu, naj se skloni. — Tako nato pa pričnejo frčati krogle. Dva sovražna vojaka sta ga vžela na cilj.

Mož se naglo skloni in se skrije za barikado. — To je predsednik. — reče nekdo. In tedaj smo prvokrat vedeli, kdo je.

Nato je sedel poleg nas ter je uprl svoj hrbet proti steni. Pripovedoval nam je več mišnih zgodb. Bile so zelo smešne. Ko je nek vojak prinesel kavo, smo ga vprašali, ako hoče kaj jesti. Ni bil lačen, toda pil je kavo iz kositerne posode. Ko je odšel, je rekel: — Fantje, držite zastavo! — To je bilo zadnjikrat, da smo ga tam videli. Prihodnjic sem ga videl, ko je ležal na mrtvaškem odru v Washingtonu.

TUDI SRBI PROTI ALEK- SANDRU

Beograd, Jugoslavija, 14. febr. Danes so se tudi srbske politične stranke izrekle proti diktatorstvu kralja Aleksandra. Prvič izza ustanovitve jugoslovanske kraljevine so se Srbi pridružili Jugoslovanom iz bivše Avstro-Ogrske ter z njimi vred tvorili opozicijo proti beograjski vladi.

ADVER TISE in "GLAS NARODA"

dov ne bo po svoji odločitvi takoj nastopila proti Japonski in da bo mogoče ublažila svoje stališče. Japonska vidi v sedanjih odločitvi Lige narodov samo posnemanje ameriškega predsednika Woodrowa Wilsona na mirovnih pogajanjih v Versaillesu. valed česar je zablodila Evropa v še večjo zmešnjava kot poprej.

Japonska pravi, da bo tudi na Daljnem Iztoku nastala mnogo večja zmešnjava, ako Liga narodov ne prizna Japonske pravice za vzdrževanje miru v Aziji, ker bi s tem bila Rusiji dana prilika, da razširi svojo moč ob svojih sibirskih mejah.

ZASTOPNIK ODVAJALCEV SE JE POJAVIL

V Denver s o dospeli zvezni agenti in bodo skušali izslediti neznanca, ki sta odvedla mladega Boettchera.

Denver, Colo., 14. februarja. — Tukajšnje oblasti se na vse načine prizadevajo dobiti kako sled za neznanca, ki sta odvedla bogatega bankirja Charlesa Boettchera. Iz Washingtona bo dospelo sem več agentov justičnega departmanta, ki bodo vodili zasledovanje.

Policijski načelnik A. T. Clark je izjavil, da sta odvajalec brez dvoma dva raketirja, ki sta že celo leto uganjala po mestu razne nepostavnosti. Zelo zanimivo je tudi poročilo tukajšnjega časopisa "Denver Post". V poročilu je rečeno, da je bil izza ugrabljenja neki slabo oblečen človek že dvakrat v hiši družine Boettcher.

Možak je prišel najprej ob desetih zvečer, pa je po par minutah odšel. Vrnil se je ob treh zjutraj. Ko je čuvaju pokazal listek papirja, ga je slednji takoj pustil v hišo, kjer je ostal skoro dve uri. Če je poročilo resnično, gre v tem slučaju najbrž za zastopnika odvajalcev.

Nadalje se je izvedelo, da je hotel nekdo po telefonu govoriti z očetom odvedenega. Predno je prišel oče k telefonu, je bila zveza že prekinjena.

J. Edgar Hoover, načelnik preiskovalnega urada justičnega departmanta v Washingtonu, je poslal zvezna agenta Val. C. Zimera in A. R. Gera v Denver.

Tukajšnji policijski načelnik je rekel, da bo z veseljem pozdravil vsako sodelovanje zveznih oblasti.

Oblasti so precej sigurne, da bodo prišle odvajalec na sled, dočim je stari oče odvedenega jako pesimističen.

— Baš toliko vem, kot smo vedeli par ur po ugrabljenju — je rekel. — Če bo zahtevana odkupnina plačana ali ne, mi ni znano. Moja edina želja je, da bi se moj vnuk nepoškodovan vrnil domov.

IMENOVANI POSLANIK JE UMRL

Cheyenne, Wo., 14. februarja. Sodnik Robert N. Matson, katerega je pretekli teden predsednik Hoover imenoval za ameriškega poslanika na Grškem, je umrl na svojem domu. Več let je bil predsednik odvetniške zbornice v Wyomingu.

NAPADALCI MRS. MASSIE OPROŠČENI

Mrs. Massie ni bila gotova v spoznanju svojih napadalcev. — Državni pravdnik je priporočal oprostitev.

Honolulu, Havaj, 14. februarja. Obravnava proti štirim domačinom, ki so bili obdolženi, da so storili silo na ženi ameriškega častnika, Mrs. Thalia Massie, je bila končana, kar se tiče krajevnih sodišč.

Na priporočilo državnega pravdnika je sodnik Charles Davis prekinil obravnavo proti štirim obdolženecem: Ben Ahaguelo, Henry Chang, Horace Ida in David Takal.

Sodnikova razsodba je tudi oprostila vsake krivde petega obdolženca Josepuha Kahahaa, katerega so mati Mrs. Massie, njen svak, mornariški poročnik Thomas H. Massie in dva mornarja odvedli in ga je poročnik Massie ustrelil v hiši Mrs. Forteseue, matere Mrs. Massie.

Državni pravdnik John C. Kelly, ki je vodil obravnavo proti Mrs. Forteseue, in poročniku Massie je rekel, da je sedanja obravnava izpadla po njegovem mnenju, ker Mrs. Massie ni določno spoznala svojih napadalcev.

Zaradi umora Josepha Kahahaa sta bila Mrs. Forteseue in poročnik Massie obsojena na deset let ječe, toda governor otoka, Lawrence M. Judd, ju je pomilostil samo na eno uro ječe.

Philadelphia Pa., 14. februarja. Mrs. Thalia Massie je hladnokrvno sprožila poročilo iz Havaja, da je tamošnje sodišče zavrglo postopanje proti štirim domačinom, katere je obdolžila, da so jo napadli, odpeljali in zlorabili.

— Prav nič me to ni presenetilo, — je rekla Mrs. Massie. — Že dolgo časa sem to pričakovala. Rekla je, da se še ni odločila, ako bo zahtevala še nadaljnje sodniško postopanje proti njim. Njen mož, poročnik Thomas H. Massie ni hotel dati nikake izjave.

Poročnik Massie stanuje s svojo ženo v predmestju Philadelphije in dodeljen bojni ladji New Mexico, ki se sedaj nahaja v popravilu.

HITLER ŽELI VELIKO NEMČIJO

Berlin, Nemčija, 14. februarja. Novi nemški kanceler Adolf Hitler sanja o veliki Nemčiji, katero je proslavljala veliki nemški skladatelj oper Richard Wagner. To njegovo nagnenje se je pokazalo, ko se je udeležil obhajanja slavnosti petdesetletnice smrti velikega skladatelja in ob kateri priliki so se razširile vesti, da bo Hitler poročil vdovo Wagnerjevega sina Siegfrieda.

Sedaj je postalo že znano, da je Hitler velik častilec Wagnerjev in tudi najrajši igra njegove opere.

Hitler je mnenja, da je Wagner večječel v svojih operah nekdanjo slavo nemškega naroda in je prepričan, da bo Nemčijo dvignil do nekdanje njene slave.

ITALIJA SE NE BO ODREKLA SVOJIM NEKDANJIM PRAVICAM

RIM, Italija, 14. februarja. — Pogajanja med francoskim poslanikom Henri de Jouvenel in italijanskim zunanjim ministrstvom v namenu, da bi prišlo do boljših prijateljskih odnosov med Francijo in Italijo, so privedli obe državi do razgovora glede položaja v Albaniji.

POKOP ŽRTEV KATASTROFE

Včeraj so pokopali 62 žrtev katastrofe v Neunkirchen. — Hidenburga je zastopal pri pogrebu von Papen.

Berlin, Nemija, 4. februarja. — Danes so pokopali v Neunkirchen trupla 62 oseb, ki so postale prejšnji petek žrtev strašne eksplozije. Kakor znano, sta eksplodirala dva tanka za plin. Eksplozija je povzročila ogromno škodo.

Pogreba se je udeležilo na tisoče in tisoče oseb.

Kot osebni zastopnik predsednika se je udeležil pogreba državni podkanceler von Papen.

Za otroke ponesrečenih so se zavzela razna nemška društva. Nastanjeni bodo po raznih azilih, kjer bodo preskrbljeni z obleko in vsjo postrežbo.

Kaj je bil neposredni vzrok katastrofe, se zaenkrat še ni dalo dognati. Porušeno tovarno bodo novo zgradili.

MARŠAL ROBERTSON JE UMRL

London, Anglija, 13. februarja. Maršal Sir William Robertson, šef angleške generalne štaba v svetovni vojni je umrl vsled srčne kapi. Star je bil 72 let.

Robertson je bil edini, ki je iz navednega vojaka postal častnik v angleški armadi. Po nekaj letih vojaške službe je stopil v vojno akademijo v Camberley in je bil pozneje njen poveljnik.

Četudi je bil velik prijatelj ameriškega generala John J. Pershing, mu Pershing vendar ni privolil, ko je Robertson zahteval, da general Pershing dovoli, da bi 100 tisoč ali 150 tisoč ameriških vojakov bilo pridruženih angleški armadi.

Robertson se je sprl s tedanjim ministrskim predsednikom Lloyd Georgeom, ker je trdil, da je Clemenceauova, ne pa Lloyd Georgejeva zasluga, da so si slednjič zavzniki postavili vrhovnega poveljnika.

ROMUNSKI ŽELEZNIČARJI NA STAVKI

Bukarešta, Romunska, 14. febr. Železniški delavci so razglasili "sovjetsko republiko", so zasedli glavne železniške postaje v Klausenburgu in so odbili vse napade policije, ki jih je hotela pregnati iz železniške postaje, kjer so držali kot ujetnike železniške uradnike.

Francoski poslanik de Jouvenel je predlagal italijanski vladi, da sklene z Albanijo nenapadalo pogodbo, v kateri bi bila vključena italijanska obljuba, da se ne bo polastila albarskega ozemlja.

Fašisti pa že imajo dovoljenje Anglije in Francije za tako osvojitve v gotovih ozirih, vsled česar je italijanska vlada predlog zavrnila, četudi niti Albanija, niti Jugoslavija nista nikdar priznali te pravice.

Italija še vedno gradi ceste in trdnjave za topove, kar bilo koristno samo v slučaju vojne med Albanijo in Jugoslavijo. Francija pa skuša doseči, da bi bila odstranjena napetost med državami ob Jadranskem morju.

Italijansko časopisje poskuša dobiti od Francije več koncesij, kot pa jih je ponudil francoski poslanik de Jouvenel. Dvomljivo pa je, ako je italijanska vlada sploh odgovorila na prvi predlog francoske vlade.

Glede zadnjih poročil je italijanska vlada zanikala, da je sklenila kako zvezo z Ogrsko in Nemčijo in da pošilja orožje in municijo na Ogrsko.

Resnično je, da Italija upa, da bo dobila pomoč od Nemčije, Avstrije, Ogrske in Bolgarske za svoj načrt za politično in zemljiško razsežnost, toda dvomljivo je, ako je bila v tem oziru sklenjena kaka pogodba.

Največji porok za kak dvom v tej zadevi je, da bi Italija mogla izgubiti mnogo, toda ničesar pridobiti.

Do sedaj se poslaniku de Jouvenel še ni posrečilo doseči kak uspeh v Italijo, toda s tem še ni rečeno, da je v tem izgubil vsako upanje.

Fašistovski časopisje, ki je bilo od časa prihoda francoskega poslanika prijazen proti Franciji, je sedaj zopet pričelo ruvati proti Franciji, katero dolži, da razširja govorice, da je Italija sklenila zveze, ki imajo namen s silo izpremeniti zemljevid srednje Evrope.

Nikaka tajnost ni več, da Italija preskrbuje Ogrsko z orožjem, medtem ko Francija podpira Malo antanto.

SNEG V NEW YORKU

V soboto je zapadel v New Yorku sneg devet palcev debelo. Nad 35.000 delavcev ga spravlja z ulic, kar bo veljalo mesto nad poldrugi milijon dolarjev.

SMRTNA KOBA.

Dne 8. februarja ob 2. uri popoldneji je v Pittsburghu, Pa., naglo preminula po kratki osemdnevni bolezni Mrs. Mary Zunic. Stara je bila ob smrti 56 let. Doma je bila iz vasi Vinica, okraj Černomelj, odkoder je prišla v Ameriko pred 37 leti in sicer v Pittsburgh, Pa.

Ranjaka zapuščala tu žalujočega soproga, tri sinove in hčer, dve sestri ter dosti sorodnikov, prijateljev in prijateljic.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President L. Benedik, Treas.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.
"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Na celo leto velja za Ameriko in
Kasno \$6.00
Na pol leta \$3.00
Na četrt leta \$1.50
Subscription Yearly \$6.00
Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedelj in praznikov.
Dopolni bres podpis in osebnoti se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti
posiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se
nam tudi prejme bivališče naznan, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-3878

GOVORICE O DIKTATURI

Poročila, ki prihajajo iz Washingtona, vzbujajo v narodu precejšnje vznemirjenje.

Kongres je dosedaj ljubosumno štivil svoje pravice ter si ni pustil dosti narekovati od predsednika, nankrat je pa nastala meč zastopniki naroda nekaka panika. Časi so resni, razmere so neobičajne, problemi so težavni, in kongres jih ne more rešiti.

Vse kaže, da se nameravajo narodni zastopniki popolnoma podrediti prihodnjemu predsedniku ter zvrniti nanj vso odgovornost. Kongres bo potemtakem sličen slavnatemu možu in bo brez svoje lastne volje in odločnosti.

V tem slučaju bi bilo najbolje, če bi se kongresniki vrnili domov, kajti usoda Združenih držav bi bila poverjena predsedniku.

Fašizem, ki se je pred dobrimi desetimi leti začel uveljavljati v Italiji, se je zelo razširil po svetu.

Skoro v vsaki deželi so ljudje, ki skušajo posnemati Mussolinija in uvajati njegove ideje. Tudi nekateri Amerikanci so začeli domnevati, da zamore avtokratska diktatura rešiti deželo.

Čas je, da je že enkrat konec tega govoričenja o potrebi diktature, kajti Amerika nima posebno dobrih izkušenj z možmi, ki so izvajali napol diktatorsko oblast. To je bil Wilson in pod njim Mitchell Palmer ter Creel.

Ako so člani poslanske zbornice in senata priznali svojo nezmožnost in nemoč, naj se umaknejo drugim ljudskim zastopnikom, ki imajo dovolj poguma, da se lotijo dela, in dovolj zmožnosti, da dosežejo cilj, ki ga je treba doseči.

Neverjetna bi bila trditev, da danes ni takih mož.

Očetje ameriške ustave so vladni sistem tako pametno zasnovali, da sta si zakonodajna in izvršilna v ravnesju ter da ne more drug drugega pretehtati.

Histerični kliči po diktaturi niso niti v sedanjih kritičnih časih upravičeni.

Treba je seveda uravnovesiti zvezni proračun, odpraviti nepotrebne urade, znižati število zveznih uslužbenecv ter pristititi vsote, ki jih dobiva urad za veterane.

To kongresniki prav dobro vedo, pa se boje ogorčenja svojih volitev in baš vsled tega bi radi naprtili vse breme predsedniku.

Kaj takega naj bi se ne zgodilo v času, ko bo imela demokratska stranka pretežno večino in ko bo moral vsak njen predlog brezpogojno obveljati.

V prihodnjem kongresu republikanci sploh ne bodo prišli do besede.

Že dolgo let ni mogel noben predsednik uspešno sodelovati s kongresom.

Rooseveltu bo pa to mogoče, ker bo imel na svoji strani večino.

Ameriški narod napeto pričakuje, kako se bo lotil težavne naloge in kako je bo skušal izvršiti.

ANGLEŽI ZRO S SKREJO V BODOČNOST

Pred kratkim je imela vojna mornarica Anglije, katere naloga je, čuvati ožje domovino, velike pomorske vaje. Preizkusiti so hoteli, kako bi bilo mogoče v slučaju nove vojne oskrbovati domovino s potrebno hrano in sirovinami za industrijo, kako ubraniti dovozne ladje pred napadi sovražnih križark. Operacijska baza je obsegala morje od Sicilije pa tja do Azorov v Atlantskem oceanu. Južna Anglija in obrežje Španije so bile namišljene kolonije. Sedem vojnih ladij in dvanajst rusilec je predstavljalo neoboroženo trgovsko mornarico, pet vojnih ladij je bilo določenih za obrambo in le par križark je tvorilo sovražne napadalne ladje, ogrožujoče trgovska morskota. Rdeči so predstavljali domače ladje, napadaleci pa so imeli modro sovražno brodovje.

Naloga obrambnega brodovja je bila, da ubrani trgovske ladje, ki so šle brez oboroženega spremstva skozi Biskajski zaliv, pred uničenjem po dveh sovražnih križarkah, ki sta bili najavljeni, da ogrožata trgovska pot od Azorov sem. Vse

je bilo tako izvedeno, kakor da obe strani spoštujeta mednarodno pravo. Da se izvede zaplenjenje oz. uničenje trgovske ladje, je moral napadalec ostati pol ure v daljavi kakih 1800 in pred svojo žrtvijo.

Uspeh napadalnih križark je bil naravnost pogubosten: V kratkem času treh dni so zaplenile sedem izmed dvajsetih navideznih trgovskih ladij. Izmed sovražnih ladij so bile tri križarke potopljene.

Te vaje so dale Angležem mnogo misliti, ker gredo pota njihove trgovske mornarice preko morij in mimo obal, odkoder so napadi lahko izvedljivi. Bolj in bolj se kaže potreba, da spremljajo vojne ladje cele skupine trgovskih ladij, da se ubrani dragoceni tovar in ljudi pogina, ki ga tako lahko prinesejo današnje križarke, katerih brzina je danes izredno velika. Toda eno vprašanje si stavijo danes vsi razodno misleči Angleži: — Močno spremstvo v obliki prvovrstnih križark je v vojni potrebno, toda kje naj se vzame toliko križark, kolikor jih rabi njihova tako silno razvita trgovska mornarica?

Gledališče-Glasba-Kino

REPRIZA "TREH VAŠKIH SVETNIKOV"

Nedeljska repriza komedije "Trije vaški svetniki", priča o izrednih igralških sposobnostih mladih in agilnih članov newyorškega Prosvetnega Društva "Bled", ki je doživelo višek dramskega uspeha pri nedeljski prireditvi. Že premijera komedije je vzbudila splošno zanimanje v naši naselbini, ter je bila igra ponovljena na izrečno željo občinstva.

Dasiravna ista zasedba, vendar je pokazala repriza mnogo izrazitejšo igralško sposobnost. V glavni moški vlogi župana, je bil Mr. John Maček nenadkriljiv. Njegovo naravno predvajanje je navdušilo slehernega gledalca in Mr. Maček je zelo mnogo prispeval do tako odlične uspele igre. Po dvorani se je slišalo: "Maček je res stari maček", dasi poln življenja, odločne in čiste izgovorjave, je tokrat promernejše predstavljaval vaškega župana v malomeščanski obleki. Mr. Maček je vzor igralške sposobnosti in zasluži posebno priznanje.

Zaljubljeni učitelj Štempihar, Mr. Vinko Ovea, je v elegantnem nastopu rafiniranega inteligenta, dominiral v vlogi in igri. Ovea je mlad, agilen igralec, sigurnega in zelo simpatičnega nastopa. Tokrat pa je bila tudi zelo posrečena maska v popolnem skladu vaškega kavalirja. Sicer miren, v ljubezni temperamenten, je bil predmet živahnih ovacij, le tu in tam se je opazila lisa sramežljive rdečice. Mr. Ovea je sploh junak v zaljubljenih ulogah.

Ponosna in vladujoča mati župana Miss Lenka Kaplja, je vzporedna z županom, v dobro nastudirani in predvajani ulogi. Vse ženske slabosti in vrline je karakterizirala tako naravno, kakor da je gledalec pričal resničnim družinskim homatijam. Nekoliko sikajoča, nato zopet sladka, vesela in zadovoljna, je podala z umetniško rutino vse igralške zmožnosti.

Miss Mary Archul je izreden igralški talent, ki ima vse predpogoje za razvoj. Opaža se trud po čisti in točni izgovorjavi, naravni igri in rutini. Brezdvomno prednjači v mlajši vrsti, tokrat pa je bila posebno dobra. Koketna, ne preveč sramežljiva in sigurna, pač ni mogla bolje slikati malomeščanske manire županove Panike. Dostojno energična in v ljubezni zvesta, je vzor poštenega dekleta.

Izredno posrečena figura Lajnarjev Jakec, Mr. Frank Vojška in njegova "racka na vodi", sta občinstvo zabavala z nenavadnim humorjem. Pravi hribovski fant, neizkušen v ljubezni, sramežljiv in samozavesten, je osvojil vsa vesela srca. Frank Vojška je tudi mlajši član "Bleda", izvrsten talent za alične vloge.

Jakčeva mati Barbara, Mary Kerč, pa ni mogla bolje predstavljati "gruntarce". Zelo primeren kostum starokrajake premožne kmetice je bil s igralško sposobnostjo prav dobro reprezentiran.

Pa tudi huda Barbara je pokazala vse svoje ženske vrline.

Dekla Mica, Miss Frances Ovea in potovka Lenka, Miss Marta Hude, sta se zelo potrudili. Mladi in simpatični igralci sta tu rojeni, ter zaslužita priznanje vsled lepe slovenščine in originalnosti.

Marijane, Miss Zof Kerč, je agilna članica društva, tokrat pa ni bila razpoložena. Preveč hladen nastop, brez temperamenta, jo potisne v ozadje. Vsa ljubavna komedija je bila prisiljena, brez pravega efekta za Jakec in Marijane.

Vaška svetnika Simene, Mr. Frank Keršmanec in Baydek, Mr. Anton Pelic, sta bila izvrstna. Kar najbolj sta slikala bojazen pred družinskim sporom in grehe svoje mladosti. Oba nam obetata mnogo, zlasti v sličnih ulogah.

Zelo mi je ugajal potoški župnik, Mr. Mirko Cerar. Sloka postava z pobožnim in resnim obrazom dušnega pastirja, kakor uloga, je odgovarjala tipičnemu vaškemu župniku.

Zdrav, rdečih lic in miren je bil vaški zdravnik dr. Klepec, Mr. Anton Crnkovič. Akademski brada mu je pristojala izvrstno, še boljše uloga zdravnika, saj je bil tako čudodelen, da je županu na mah "odleglo". Crnkovič je primeren za alične vloge in dober igralec.

V zaključek pripomnim, da je bila to pač najboljša igra Prosvetnega Društva "Bled" v tekoči sezoni. Da pa se je "Bled" igralsko dvignil gre pa nemala zasluga poštvovalnemu režiserju Mr. Andreju Kobalu, ki je storil vse, da smo videli popolno komedijo "Treh vaških svetnikov", v še večje zadovoljstvo publike. Prireditelj je s svojo navzočnostjo počastil generalni konzul g. Radoje Jankovič, ki se je društvu zahvalil za povabilo in spregovoril nekoliko prisrčnih besed. Kritika g. generalnega konzula, da društvo "Bled" ne predstavlja amaterjev, temveč dobro izvežbane igralške moči, katerih je redko najti med nami, je pač najboljšo priznanje društvu "Bled" in njegova poštvovalnim članom. Gospod generalni konzul je bil živahno aklamiran.

Po igri pa se je razvila prisrčna animirana zabava, ki je trajala v zgodnje jutranje ure. Videli pa smo mnogo naših rojakov, ki so se prvič pojavili med nami, med njimi celo še 15 let v New Yorku bivajoči.

Najbolje za ogromno roko, pravi Mrs. Nowakowska

"Nad dve leti me je roka strano bolela. Uporabljala sem razne linimente, obliže in mazila. Nič ni pomagalo. Ko sem pa končno uporabila dve steklenici Anthon Pain-Expeller, je vsa bolečina izginila. Sedaj sem popolnoma zdrava. Hvala čudovitemu Pain-Expelleru."

Philadelphia, Pa.

PAIN-EXPELLER

Iz Slovenije.

Pollakova tovarna na dražbi.

Pred okrajnim sodiščem na izvršnem oddelku se je vršila javna dražba Carl Pollakove tovarne z vsem kompleksom in pritiskalnimi vred. Prvotna cenilna vrednost zemljišča in pritisklin je znašala 12.720.63 Din. Zaradi 2 modernih strojev v tovarni je nastal pravni spor, ki še ni končno veljavno rešen. Zato je bila vrednost teh dveh strojev izročena iz dražbe. Zahtevana kavejca za udeležbo pri dražbi je bila visoka, in sicer 1.200.000 Din.

Razprava o dražbi je bila kratka. Mestna hranilnica ljubljanska je po svojem zastopniku zdražila tovarno za 6.352.020 Din. Sodnik je izdal po končani dražbi sklep, naj se v 14 dneh prijavi nadpodbudnik, ki pa mora po določilih zakona ponuditi za tovarno še eno četrtino več, torej najmanj 7 milijonov 940.025 Din. Če se ne javi noben višji ponudnik, bo potem tovarna domaknjena ljubljanskemu zavodu, ki je uveljavljal tovarno novo organizacijo in je sedaj tovarna v polnem obratu.

Sreča v nesreči.

Iz Cerknice poročajo: Na Raketu se je primerila nesreča, ki je domala zahtevala tri žrtve. Ivo Žumer mlajši se je peljal z avtomobilom k večernemu vlaknu na postajo. S seboj je povabil tudi tukajšnjega sodnika Prohinarja, doma iz Ljubljane. Čim je avto došel do meščanske šole, je voznik uzel voz, ki mu je prihajal nasproti. Avto je vozil pravilno na levi strani. Na neumljiv način pa sta konja z vozom zavozila v drveči avto. Nudil se je strašen pogled. Voznik Josipino Ravšljevo je sunek vrgel z voza v jarek. Konja sta skočila na hladilnik. Zaradi silnega udara je en konj oslepel. Sodnik Prohinar in Žumer, ki sta sedela v prednjem delu avta, sta odnesla zdrave ude, izvmešči male praske zaradi ubite sipe. Žumer pa trpi na poškodbah avtomobila okoli 2000 Din škoda. Že nekaj dni brije na Krasu ostraburja. Nastali so snežni zameti, ki so mestoma onemogočili avtobusni promet. Otroci iz daljnjih vasi ne morejo v šolo.

Večni tepeži in poboji.

Pred deželnim sodiščem, tako pred senatom, kakor tudi pred sodnikom pojedincem so vsak dan na vrsti razni uboji, poboji in tepeži. Kol in nož sta glavno bojno orodje. Sodnik pojedinec je obravnaval kazensko zadevo, v katero sta bila zapletena Šunkarjev Janez in Kapičev France iz Most pri Kamniku. Obtožena sta bila, da sta v tepežu zakrivila težko poškodbo Jožeta Stareta, ki je za posledicami aprila lani umrl. Neko nedeljo sta Janez in France z drugimi balinala na gostilniškem dvorišču. Pa je Stare začel sitnjariti in izivati. Z nožem je šel najprej na Janeza, ki ga je u-

daril z metlinim držajem, po glavi, da se je držaj prelomil, nato pa je Stare skočil proti Franceu, ki mu je vrgel kroglo v glavo. Oba sta se zagovarjala s silobratom, kar pa ni pomagalo. Bila sta obsojena prvi na 5, drugi pa na 4 mesece srogega zapora.

Nenavaden pa je bil primer Lojzeta iz Vel. Lok pri Vačah. Ta je ponoči udaril z nekim ostrim predmetom posestnika Ribiča, katerega žena je Lojzetova teta. Obtožnica mu je očitala, da je starega Ribiča, ponoči usekal z nožem na levo oko. Lojze je sodniku veselo izjavil: "Nisem ga z nožem, z vilami sem ga oplazil!" Sodba: 40 dni zapora, pogojno za 3 leta.

Velik požar na Bledu.

Te dni je izbruhnil na Bledu velik požar in sicer je do tal pogorela dvonadstropna vila Tannies, velika hiša pod hotelom Jekler tik ob jezeru. Bila je to jesen vsa prenovljena in preslikana. Vse sobe so bile opremljene. Velikanski plamen je v hipu zajel vso hišo in v dobri uri popolnoma uničil stavbo z vsem pohištvo in opremo. Vila spada med najstarejše na Bledu in je bila postavljena že pred 50 leti. Bila je pa lesena in na zunaj in znotraj ometana, zato je umljivo, da je bila v trenutku vsa v ognju in da se ni dalo rešiti prav ničesar. Od vsega ni ostalo drugega kot kup ruševin, iz katerih štrle vodovodne cevi in pa dva visoka dimnika. Kako je ogenj nastal, še ni popolnoma dognano, vendar se splošno sodi, da po nesreči.

75 let neumornega dela in trpljenja

je obhajala 29. januarja Franciška Pirnat iz Jarš pri Domžalah, daleč naokoli znana "Francelova mama". Rojena je bila dne 29. januarja 1858 iz staroznane Jakob Majdičeve rodbine v Sr. Jaršah št. 13. Mnogo ve povedati iz svojega življenja, dasi ji je bilo življenje le trjeva pot. Poročila se je že v 19. letu z Žibretovim Franceom iz Sp. Jarš, pa poklien kolarjem. Iz tega srečnega zakona se je rodilo 13 otrok, 3 so umrli, 10 otrok pa še živi, 5 jih je v Ameriki in 5 jih živi tukaj, vsi so pa dobro situirani in vzgojeni na trdnih krščanskih podlagi. Poleg sreče v družini pa sta si ustvarila s pridnimi rokami blagostanje ter napredovala, da sta si po preteku 10 let postavila lasten dom v bližini rojstne hiše. Z oba gloda naprej, tako se je primerilo, da je bilo posestvo Jakoba Majdiča na dražbi prodano, to sta kupila podjetna zakonca in tako je Jakova France, sedaj Francecova mama, prišla nazaj na svoj rojstni dom.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

A. J. P., Black Diamond, Wash. Dopis je došel prepozno in bi bil brez pomena, če bi ga objavili.

Udobno Hitro Poceni

Lahko danes potuje vsakdo, kdor je dobil potrebna navodila od večjega zastopnika. Da ne boste imeli na potovanju nobenih zaprek, pišite z a brezplačna pojasnila na —

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU

216 West 18th Street
New York, N. Y.

Peter Zgaga

Včeraj je bil sv. Valentin. Amerikanci imajo ta dan običaj posiljati svojim prijateljem in znanecm razne spominke. To je baje stara angleška navada, ki je ni pri nas v domovini.

Ničesar se nisem nadal, pa sem sem navzlic temu nekaj dobil: rožasto sree, vse obdano s krvavoredečo ljubeznijo. Sredi vira pa štiripresna deteljica — znamenje sreče.

Znotraj mi v ljubeznivem voščilu želi neznanca srečo in zadovoljstvo. Navdati me hoče z veselom mislijo, ki je baje skrita v vsakem lističu štiripresne deteljice. Drugega ji ne morem dati za vse to kot iskreno priznanje, da je izvrstno uganila, česa mi manjka.

Prejšnji petek sta se v New Yorku boksala Italijan Primo Carnera in Ernie Shaaf iz Bostona. Boks je gledalo nad dvajset tisoč radovednečev.

Do trinajste runde je še šlo nekako, v trinajsti rundi je pa Shaaf pod razmeroma slabotnim Carnerovim udarcem omahnil in se zgrudil na tla. Odvedli so ga v bolnišnico. Predvčerajšnjim je bil operiran; včeraj je umrl.

Carnera se bo moral zagovarjati zaradi uboja po drugem redu, češ, da so njegovi udarci posledno povzročili Sehaafovo smrt.

Sodišče ga bo seveda oprostilo.

Surovi boks je namreč za Amerikance preveč plemeniti sport, da bi bil kdo kaznovan zaradi barbarstva, ki je s tem plemenitim športom v zvezi.

Dvomljivo je, če se bo Carnera še kdaj boksal v Ameriki.

Saj tudi ni treba, da bi se. Fant je visok skoro sedem čevljev in tehta nad dvestoinpetdeset funtov. Kar v Italijo naj gre.

Tam jih je precej, ki v najvišji meri zaslužijo, da bi jih kdo prav pošteno preboksal.

Japonska bo izstopila iz Lige narodov.

Nič za to. V Ligi bo še vedno ostalo kakih štirideset držav, kojih edina misel in želja je, kako bi druga drugo pretentale za zemljo ali za denar.

Razmere, ki vladajo v Juljski Krajini bi se dale primerjati edino z razmerami, ki vladajo na Turškem.

V slovenskem Primorju ne smejo moliti naši ljudje Boga v slovenskem jeziku.

Tudi Arabci, nad katerimi ima Kemal paša komando, ne smejo po arabsko Alaha častiti.

Kemal jih bo dal obesiti, ker so častili Alaha v svojem jeziku.

Slovenskega duhovnika, ki se drzne v slovensčini moliti, pa pošlje Mussolini z dovoljenjem Vatikana v pregnanstvo na Liparsko otočje.

Turška vera pravi, da je visoko gori nad oblaki, v devetih nebesih Alah, ki vse vidi in vse ve. In krščanska vera nas uči isto o Bogu.

Kaj si moreta misliti turški Alah in krščanski Bog o svojih namestnikih na zemlji?

Vsakdo bi moral imeti svoj duševni koš za papir. Čim starejši postaja človek, tem več stvari bo vrgel vanj.

Resnica ni v tem, da nikoli ne lažeš, temveč v tem, da več, kdaj moral lagati in kdaj ne.

Dekleta, kmalu bo post. Še trinajst dni, pa se boste obrisale pod nosom, če ga ne boste dobile. Ali ne bo žalostno, če ga ne boste dobile?

V New Yorku je zapadlo skoro deset inčev snega. Tudi po drugih krajih niso brez njega.

Vremenski preroki pravijo, da ga bo še več. Premog je drag. Istotako tudi drva.

Zdravniki priporočajo gorkoto zoper influenco. Kaj bo, kaj bo? Tak bodi vendar pametna, Marjanca, in reci: — Ja!

Beseda vendar ni konj. Kar reci, pa bo. Prav nič se ti ne bo treba brigati za sneg, za premog in drva.

Kajti ljubezen ima baje v sebi vse potrebne vitamine in kalori-je, posebno v medenih tednih.

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO ZANE-SLJIVO IN TOČNO KAKOR VAM POKAŽE NA-STOPNI SEZNAM

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Din 200	\$ 3.35	Lir 100	\$ 5.70
Din 300	\$ 4.80	Lir 200	\$ 11.30
Din 400	\$ 6.30	Lir 300	\$ 16.40
Din 500	\$ 7.80	Lir 400	\$ 21.75
Din 1000	\$ 15.35	Lir 500	\$ 26.75
Din 5000	\$ 75.	Lir 1000	\$ 52.50

Za izplačilo vaših zneskov kot zgoraj navedeno, bodite v dinarju ali

ilrah dovoljume se bolje pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARIH

Za izplačilo \$ 5.00 morate poslati	\$ 6.75
" " " 10.00 "	" 10.80
" " " 15.00 "	" 15.90
" " " 20.00 "	" 21.00
" " " 25.00 "	" 26.10
" " " 30.00 "	" 31.20

Prejemnik dobi v starim kraju izplačilo v dolarjih.

Najna nakazila izvršujemo po CABLE LETTER za prijateljsko št.

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU

(FRANK SAKSER)

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

ZOSČENKO:

PRILUČI

Katera beseda je zdaj najmodernejša, bratce, kaj? Najmodernejša je zdaj gotovo beseda "elektrifikacija".

Sovjetska Rusija preskrbeti z lučjo je gotovo veljavna stvar. A ima to tudi svoje slabe strani. Ne bom rekel, tovariši, da bi bilo to predrago. Ni drago. Nič več ne stane kot denar. Ne govorim o tem. Marveč o tem:

Stanoval sem, tovariši, v veličanski hiši. Vsa hiša si je svetila s petrolejem. Eden je imel majhno svetiljko, drug zopet kako svetiljko, tretji si je pa svetil v stanovanju s cerkveno svečo. Torej revščine brez primere.

Nekega dne so uvedli električno luč. Prvi je to storil pooblaščenec. Torej dobro. On je miren človek, in ni ničesar kazal na zunaj. In vendar je od tedaj tako čudno hodil okoli in se je zmerom zamišljeno nasekal. — A vendar se s tem ni čopiril.

Npndoma pride naša ljuba gospodinja Elizabeta Ignatjevna, in pravi, da bi si tudi mi dali napeljavno električno luč. "Vsi" je dejala, "so že to storili. Tudi pooblaščenec."

In tako se je zgodila tudi pri nas. Napeljali smo elektriko, vse smo osvetlili — o ti moj Bog! Vse naokrog smo videli plesnobo in gnusnobo. Poprej je bil človek zgodaj na delo, prišel zvečer domov, popil čaj in legel k počitku. Pa ni videl pri petroleju vse ravščino. Sedaj pa prižge elektriko in ugledaš tukaj raztrgan škrapet in razcapane preproge, tamkaj brzico stenice, ki se je rešila pred lučjo, tu leži umazana čunja, tukaj pljuvnik, tam strešček od cigarete in tamle zapaziš poskakajočo bolho... O, ti moj Bog!

V naši sobi je bil na primer kanape. Mislim, da je bil dober in v zvečer pogosto posedal na njem. — Zdaj pa sem prižgal elektriko — in o, groza! To naj bo kanape! Vse je štrlelo iz njega, vse je viselo in se plazilo iz notranjine navzven. Nisem mogel več sedeti na kanape, upiral se mi je.

Odlej mislim, da živim le preširokoma. Tako mi je, da bi kar pobegnul. Studi se mi, kar pogledam. Delo mi kar ne gre od rok.

Vidim, da hodi tudi naša gospodinja, Elizabeta Ignatjevna, žalostno okoli, razsaja po svoji kuhinji in pospravlja.

"Kaj karite tod okrog, mamka?" Samo z roko mi migne. — "Ljuba duša, še vedla nisem, da sem tako revna," je dejala.

Ogledal sem si vse njeno premoženje in si mislil — saj je res, da

tukaj ni ničesar, kar bi bilo kaj vredno; gnuloba in gnusnoba in vse mogoče čunje. In vse to je obžarjeno z lučjo, tako da kar nehoti boje v oči.

Zdaj sem prišel zmerom žalosten domov. Stopil sem v sobo, prižgal luč, občudoval žarnico in se zavil na posteljo.

Ko sem prejel svojo plačo, sem kupil kredo, jo razredčil z vodo in se lotil dela. Strgal sem tapete stran, pobil vse stenice, pomel pajčevine, popravil kanape in poslikal stene. Tedaj se mi je oveselilo sree. A ni bilo iz tega nič dobrega.

MRTVI DAJEJO ŽIVLJENJE ŽIVIM

V Parizu izide tri dni knjiga, ki bi človek skoraj mislil o nji, da je nalašč pripravljena za pustni torek ali pa kot poštena potegavščina. Toda jamstvo, da je knjiga resna, je njen uvod, ki ga je napisal slavní francoski kirurg dr. Goset. Avtor knjige je ruski profesor dr. Sergej Judin, ravnatelj kirurškega oddelka neke velike bolnice v Moskvi.

Profesor Judin opisuje svoje nespešne poskuse s transfuzijo krvi iz mrtvih ljudi v žive bolnike.

Doslej so kirurgi rabili za transfuzijo krvi žive darovalce krvi, ki jih pa na svetu ni posebno mnogo, saj ne mika vsakega človeka dati si puščati kri, pa naj ima ta žrtev še tak plemenit namen. Posobno malo je ljudi, ki bi bili pripravljeni žrtvovati svojo kri za bolnega sočloveka brezplačno. Na svetu je pač tako, da se dobi za denar vse, zastoj pa nič. Profesor Judin je prišel slučajno na to, da se da za transfuzijo porabiti tudi kri nedavno umrlih ljudi.

Nedavno se je mudil v Dnjeprprostrstvu pri kirurgu prof. Samovu, ki mu je pravil o zanimivem poskusu na psi. Učenjak je pustil enega psa skoraj izkravetati, tako da ga ni bilo več mogoče rešiti. Potem je pa pretečil v njegove žile kri psa, ki je bil ubit že pred dobrih 10 urami. In pes, ki mu je že pojevalo življenje, ni samo znova oživel, temveč je postal kmalu v vsakem pogledu normalen.

Naključje je pomagalo prof. Judinu, da je lahko preizkusil poskus kirurga Samova na ljudeh. Neke noči so pripeljali v bolnico človeka, ki si je jedil v samomorilnem namenu prezezel žile na rokah. Izgubil je bil že toliko krvi, da je viselo njegovo življenje na nitki; še kratak čas, pa bi bil izdihnil. Edina rešitev je bila nadomestiti vsaj del izgubljene krvi, toda zdravnik niso imeli pri rokah nikogar, ki bi bil pripravljen žrtvovati zanj kri. Malo prej je pa umrl v bolnici bolnik, ki ni bil tuberkulozen, niti ni imel nobene bolezni v krvi. In prof. Judin je sklenil porabiti njegovo kri, da reši samomorilnega kandidata življenja. Avtor omenjene knjige pripoveduje, da pri nobeni operaciji ni bil tako razburjen in nervozen, kakor pri tej, če-

Zaman sem žrtvoval denar — go-spodinja je porezala žice.

"Preveč se vidi naša revščina pri tej luči," je dejala. "Čemu naj osvetljujemo vse to?"

Prosil sem jo, navedel vse mogoče razloge, a ni pomagalo nič. "Zapusti to stanovanje," je rekla, "jaz ne bom stanovala pri luči."

Tovariši, ali je tako lahko zame ostaviti stanovanje, ko sem potratil zanj toliko denarja! — Tako sem se vdal v svojo usodo.

Oj, bratci moji, luč je dobra, a ima tudi svoje slabe strani luč — silno, silno slabe strani.

prav jih ima za seboj že nešteto, med njimi več zelo težkih. In ko je bila operacija končana, se je zgodilo ne kaj neverjetnega: samomorilec je oživel in v razmeroma kratkem času popolnoma okrevale. Ta pojav je tako nepričakovan, da je strmel nad njim nenejkan sam.

V svoji praksi je napravil prof. Judin šest takih poskusov transfuzije krvi iz mrtvega v živega človeka in vseh šest se je v polni meri posrečilo. Ta pojav temelji na znanem dejstvu, da umre kri, če se lahko tako izrazi, v mrtvem telesu poteka, kakor ostali organizem. Navadno je kri v človeku še 10 ur po smrti "živa". Prof. Judin pa trdi, da se mu je posrečilo ohraniti kri mrtvih v kirurški nameni. Vse 20 dni v takem stanju, kakor je bila, dokler so bili dotični ljudje še živi.

Stališče napram senzacijskemu odkritju ruskega kirurga bo morala seveda zavzeti zdravniška veja, ki je edina v to poklicana. Če je res, kar trdi ruski učenjak, se odpira kirurgiji novo široko polje uspehov in napredka.

LJUBAVNI ROMAN

Na Dunaju in v Kairi se govori lasti v višjih krogih in diplomat-skem svetu mnogo o ljubavni aferi, ki so v njo zapleteni avstrijski diplomat v Egiptu, njegova žena, hej neke dunajske plemiške rodbine, in arabski šofer egiptskega ministrskega predsednika Sidki paše. Šoferjem se je baronica znanila potem svoje dunajske kuharice Alojzije E., ki se je z dotičnim Arabcem poročila. Pa tudi milostivi je bil postaven Arabec zelo všeč in prav rada se je vozila z njim na izprehode. Ahmed je krepke, visoke postave črnih oči in lepe bakrene polti. Kaj čuda, da je tudi gospa rada koketirala z njim.

Lani v maju se je pa lepi šofer naenkrat edelpal baj v Sirijo k svojim staršem. Istočasno je odpotovala tudi diplomatova žena v Aleksandrijo, od koder naj bi se s parnikom napotila v Trst. V avgustu je pa dobila dunajska kuharica od šoferja pismo, ki jo v nji poziva, naj likvidirata skupno go-spodinjstvo. Pismo je pisala tuja ženska roka in po pisavi je kuharica kmalu spoznala baronico. O baronici že dolgo ni bilo duha ne slova. Pismo je pa povedalo tudi diplomatu, kaj je z njegovo ženo. Varani mož je takoj vložil tožbo za ločitev zakona. Zdaj se je pa izkazalo, da je imela baronica z arabskim šoferjem ljubavno razmerje že vse poletje in tudi jeseni v svoji vili v Hietzingu. V decembru sta se pa zaljubljenca preselila v Berlin, kjer čakata, kako bo z ločitvijo zakona.

Tepen v lastni hiši.

Habjana Jožeta iz Radulj pri Šmarjeti sta obiskala Jože in njegova žena Franciška. Med pogovorom je prišlo do hudega prekanja.

Napoved sta gosta Habjana napadla s polenom in ga natepla, tako da je dobil po telesu podplutbe ter je moral iti iskati zdravniške pomoči v bolnišnico usmiljenih bratov v Kanadi.

SLEPAR VELIKEGA FORMATA

V Budimpešti sedi v zaporu 33-letni Franc Csontag iz Nagykanizse, bivši redovnik reda minoritov, pozneje evangelski duhovnik, potem budistični teolog in nazadnje slepanski posredovalec v zadevi zakonskih zvez. O njegovem pustolovskem življenju in rafiniranih sleparijah bi se dala napisati debela knjiga.

Madžarski listi poročajo, da je Csontag naturaliziral na višji gimnaziji v Nagykanizsi, kjer je bil njegov oče višji strojevodja, potem je pa stopil v red minoritov in po končanih bogoslovskih študijah na bogoslovski visoki šoli v Cskortokhly je dobil ime Guido. Kmalu je po odložit kuto in leta 1922 se je oženil. Od takrat je sleparil na debelo. Ko je bil slednjič obsodjen in je odsedel kazen, se je izdal zopet za evangelskega duhovnika in nastopal je tako sprehod, da sta mu dala evangelski škof Raffay in generalni tajnik evangelske cerkve najboljša priporočila, tako da je lahko takorekoč z nujno pomočjo sleparil še bolj, kakor dotlej.

Ko so mu postala domača tla pod nogami prevročna, se je napotil v Kanado, kjer je navdušeno označeval božjo besedo, še z večjim navdušenjem je pa zbiral denar za trpeče Madžare in za revizijo mirnih pogodb, ženske je pa znal tako očarati s svojo zgovornostjo, da so mu dajale tudi zadnji denar, ki so ga imele za preživljanje. Bil je sicer ožen, vendar je pa v Kanadi nastopil kot fant, ki bi se rad oženil. Čim je pa postal sumljiv madžarskemu konzulu v Montrealu, jo je iz Kanade popihal. Krenil je v Bombay, kjer je postal budistični teolog. Končno so mu postala tla tudi tam prevročna in lani 12. avgusta se je vrnil v Evropo, kjer je na Dunaju nadaljeval svoje sleparije kot posredovalec pri sklepanju zakonskih zvez. Na Dunaju so ga pa aratirali in zdaj čaka zaslišene kazni.

APOSTOL GOBAVCEV

Pater Damijan, tudi "apostol gobavev" imenovan, bo to leto prišel med blažene. Generalni prokurator misijonarjev svetega Sreca Jezusovega in Marijinega, Marija Jožef Miguel, s e je zlasti zavzemal za ta proces. Pater Damijan je bil namreč član njegove misijonske družbe. Velike zasluge za to preiskovanje, ki je potrebno pri vsaki beatifikaciji, ima tudi belgijski primas kardinal van Rooy. Celo nekateri "Times" je že 24. avgusta pisal izčrpno o patru Damijanu in njegovih zaslugah.

Jožef Devenestr, kasnejši pater Damijan, se je rodil 3. jan. 1840. leta v belgijski vasi Tremelvo. Devetnajst let kasneje je bil že član misijonske družbe Sreca Jezusovega in Marijinega (takozvane Pikpusdružbe) in 1863. je bil odposlan misijonarit na Sandwicheve otoke. — Leto kasneje je prejel v Honolulu mašniško posvečenje. Leta 1873, si je izprosil stalno dušno pastirstvo med gobavei, ki jih je vlada oddelila od ostalega sveta na ta način, da jih je zaprla na otok Molokai. Stotine in stotine nesrečnežev je čakalo na tu smrt in le pater Damijan je bil edina njihova uteha. Bil jim je hkrati zdravnik in duhovnik, strežnik in arhitekt. Celo kot gobar jim je služil v svoji heroični moči. Leta 1883. pa se je lotila končno tudi njega gobavost, radi katere je kot pravi mučenik izdihnil 15. aprila leta 1889. Postavili pa so nizozemski duhovniki temu velikemu možu spomenik na otoku Molokai kakor tudi v Lounvainu.

CENA

DR. KERNOVEGA BERILA JE ZNIZANA

Angleško-slovensko Berile

(ENGLISH-SLOVENE READER)

BROOD NAME

\$2.—

NAPOLNEN GA JE

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

230 West 12th Street

New York, N.Y.

VAMPIRJI VELEMESTA

Spisal EMILE GABORIAU

74

Prejšnje dni je nepretrgoma deževalo in drevored, kjer je Norbert čakal Diane, je bil zelo blaten. To pa Diane ni prav nič motilo. — Pojdiva, — je dejala smeje, — s ceste bi naju ugnil kdo videti. Bila sem sicer zelo previdna, toda izključeno ni, da mi je kelo sledil.

— Prej se niste tako bali!

— Takrat sem bila svobodna. Moj dober glas je bil moja last, imela sem pravico tvegati ga. Z možnostjo sem pa prevzela tudi možovo dobro ime in paziti moram, da ostane neomadeževano.

— Povejte kar naravnost, da me ne ljubite več.

Kar se je ustavila, ošinila Norberta z enim onih ledenih pogledov, čijih tajno je poznala samo ona, in odgovorila počasi:

— Spomin vam poša, gospod vojvoda; jaz se spominjam nekega pisma...

— Norbert jo je proseče prekinil:

— Za boga! Usmilite se me... — je ječljala. — Smilil bi se vam, če bi poznali mojo kazen... Bil sem blazen, zaslepljen, nem... Še nikoli vas nisem ljubil tako kakor ta hip.

Diana se je zadovoljno nasmešnila. Norbert ji ni povedal nič novega, toda hotela je vedeti točno, hotela je slišati to iz njegovih ust.

— Žalibog, kaj vam morem odgovoriti? — je zašepetala. — Grozna in usodna beseda: prepozno.

— Diana.

— Hotel jo je prijeti za roko; odskočila je in naglo odšla, pustivši Norberta samega s krvavečim sream.

Norbertu se je zdelo, da je začel njen upor naenkrat pojmat. Postal je vsiljivejši. — Dovolila mu je sestanek, potem se enega... Toda kakšni sestanki so bili to! Prvega sta imela v cerkvi, drugega v muzeju, tretjega v Boulonskem gozdu... Komaj da ji je mogel kdaj skrivaj stisniti roko.

Ni si pa upal godrnati, ker mu je znala naslikati v najtemnejših barvah nevarnost, ki ji preti zavoljo njega.

Po dolgem oklevanju in bridkih solzah mu je slednjič priznala, da je prišla na to, kako bi se lahko večkrat in skoraj brez nevarnosti sestajala. Toda tega mu dolgo ni hotela povedati, ker jo je bilo sram, — to se ji je zdelo zelo grdo. Šlo je za to, da postane prijateljica vojvodinje de Champdoce.

To pot je Norbert priznal, da je Diana angel; domenila sta se, da jo predstavi drugi dan svoji ženi.

XIV.

Bilo je prve dni marca, v sredo. Namesto da bi velel pogrniti mizo v svoji sobi ali da bi odšel v klub za svojimi prijatelji, kakor je bila njegova vsakdanja navada, je hotel vojvoda de Champdoce obedovati z vojvodinjo.

Po kavi si je dal prinesiti cigare in sedel je udobno v naslanjač pred velikim kamnom v jedilnici.

Vojvodinja kar ni mogla verjeti svojim očem. Ta nagla izprememba jo je skrbela. Bilo je nekaj izrednega in v nji je bil skrit važen dogodek, ki je mogel prinesiti izpremembo v njeno življenje. A ker ni bila izkušena, ker ni znala svojih občutkov prikrivati, je zrlo iz njenih oči vprašanje, kaj to pomeni.

Norbert je čakal z očividno nestrpnostjo, da pospravi služinčad z mize in odide.

Čim je ostal z ženo sam, je stopil k nji, jo prijel za roko in ji jo poljubil.

— Že davno sem vam hotel odkriti svoje sree, draga Marie, — je začel nekam plaho. — Iskreno in prijateljsko pojasnilo je postalo med nama neobhodno potrebno.

— Pojasnila?

— Da... Le nikar se ne bojte te grde besede... Doslej, draga prijateljica, sem vam moral pripadati kot najmizernejši in najslabši zakonski mož.

— Gospod vojvoda!

— Dovolite, da vam to pojasnim. Od kar sva tu, se skoraj sploh nisva videla. Odhajam zelo zgodaj in vračam se pozno. Že večkrat se je pripetilo, da po tri dni nisva izpregovorila niti besedice.

Mlada žena je poslušala kot človek, ki noče verjeti, da ga sluh ne vara. Ali je res Norbert tisti, ki se tu pred njo opravičuje?

— Nikoli se nisem pritoževala, gospod vojvoda, — je ječljala vsa presenečena.

— To je res. Dalje, ker žaluj va, ne smete štiri ali pet mesecev nikamor v posete.

Vojvodinja je vstala, hoteč namigniti vojvodu, da je njegove samoočtožbe že sita.

— Ali sem vas kdaj vprašala, če snem z doma? — je dejala.

— Nikoli. Še en razlog več, da vam pripravi čim prijetnejše domače življenje. — Ah! Kolikokrat sem si želel videti pri vas prijetno družabnico, ne ene onih prismojenih babnic, ki imajo polne glave zabav in toalet, temveč mlado, pametno žensko vaših let, vašega dotojanstva, skratka prijateljico... Toda kje najti tako?... Stiki med mladimi ženami so polni nevarnosti... Od takega prijateljstva je marsikaj odvisna sreča v zakonskem življenju.

Besele so mu zastajale v grlu in lovil je sapo kakor človek, ki mora izraziti težko misel, pa ne ve, kako bi jo povedal.

— Sicer pa mislim, da sem našel družico, ki hoče nalašč za vas. Videl sem jo pri madame d'Arlangevi, ki ji je pela slavo, speve. Še danes jo vam hočem predstaviti.

— Tu?

— Seveda. Kaj pa vidite v tem čudnega? Sicer vam pa ta mlada dama ni neznana, saj je iz našega kraja in poznate jo.

Čutil je, da zardeva; sklonil se je h kamini, kakor bi hotel zapreti vrata, in pripomnil:

— Saj se gotovo spominjate gospodične de Sauvembourg.

— Gospodične Diane?

— Da.

— O, videla sem jo zelo redko. Njen in moj oče se nista mogla videti. Markiz de Sauvembourg je gledal na nas, takole, malo zviška.

Norbert si je bil ta čas malo opomogel od zadrega.

— Upam torej, — je pripomnil, — da bo njegova hči popravila v vaših očeh očetove napake. Kmalu po najini poroki se je omožila s Commarinovým sorodnikom, vikomtom de Mussidanom... Skratka, danes se je namenila k vam, jaz sem pa naročil vašim ljudem, da nas sprejemate...

Vojvodinja de Champdoce ni odgovorila. Izkušena sicer ni bila, pač pa dovolj bistroumna, da je opazila, kako zmuden in raztresen je Norbert.

Ta čas se je začelo zunaj zamolklo drdrujanje voza. V veži je zapel zvonec, kar je pomenilo poset vojvodinji. V naslednjem hipu je stopil v jedilnico sluga in sporočil, da čaka v salonu grofica de Mussidan.

Norbert je hitro vstal, prijel ženo pod roko in jo skoraj potegnil za seboj.

— Pojdite, Marie, pojdite, to je ona!

Šele po dolgem razmišljanju se je Diana odločila za ta čudni in drzni korak, za ta poset, s katerim je bila združena nevarnost mučenega ponižanja.

NADALJEVANJE SLEDI

Ljubiteljem leposlovja

Cenik knjig vsebuje mnogo lepih romanov slovenskih in tujih pisateljev. Preglejte cenik in v njem boste našli knjigo, ki vas bo zanimala. Cene so zelo zmerne.

Knjigarna "Glas Naroda"

Mali Oglasi

imajo velik uspeh

Prepričajte se!

Tri lepe sestre.

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

Za Glas Naroda priredil I. H.

50

(Naaljevanje.)

— Kar ni se mogel pomiriti, mama. Velike solze so tekale po njegovih debelih licih. Kar smešna se mi zdelala njegova žalost, ker vendar vemo, kakšne so razmere.

— In grofice Bernhausenove?

— Ane ne bilo, kar je tudi razumljivo. In Gizela ni bila nič kaj lepa v žalni obleki. Postarala se je! — Ali nisi tudi ti opazil, darling? — pravi svojemu možu, ki se ni zmenil za zabavo drugih.

— Kako misliš to? — vpraša Ernest.

— Tukaj vidiš, mama — nikdar ne poslušaj, kadar kaj govorim, — zaključuje jezna mlada žena. — Doma je pa še hujše. — Vprašala sem te, ako nisi tudi ti opazil, da se je Gizela Bernhausenova zelo postarala in da posebno danes ni lepo izgledala, — ponovi s poudarkom.

— O tem jaz ne morem soditi.

— Temu se zelo čudim. Kajti dovolj si jo oboževal. Da imaš neko ljubezen do nje, mi je že davno znano — oh, mama, ko bi ti vse vedela! — vzdihuje Viviane.

Ernest vstane.

— Zdaj grem, da boš imela dovolj časa in priložnosti svojim starišem vse povedati. Nikdo ti tedaj ne brani, da si olajšaš srce, — pravi hladno.

Viviane se trese od jeze, da so se nje ne hudomušnosti tako odvijale od nje in v resnici je imela proti njem težke obdolžbe.

Mr. Stork sedi s svojo kratko pipo, brez katere ga ni bilo nikdar videti. Trdo stiska ustnice. S svojimi majhnimi, zviti očmi opazuje hčer in zeta. Samo malo zmake z glavo. Mirno obnašanje častnika, do katerega je imel vse spoštovanje mu je bilo zelo po volji, četudi je oboževal svojo hčer.

Mrs. Stork se postavi na stran Viviane. Njenih solza ni mogla videti in njene solze so bile vedno zelo blizu.

— Dobro, potem pa pojdi, Ernest, — pravi jezna Viviane. — Toda bodi tako dober, da boš saj nocoj točno doma. Saj veš, da smo že prejšnji teden kupili vstopnice za gledališče. — Prav nič me ne veseli, da bi dolgo čakala na tebe.

Ernest je že hotel iti. Tedaj pa se užaljen obrne.

— Danes — danes hočem v gledališče? Ali si res to tako želiš?

— Meni ni treba žalovati.

— Toda malo olike bi morala imeti! — Na noben način ne grem in tudi tebi prepovem! Nocoj ne boš videla nikogar, ki je bil danes pri pogrebu.

Viviane skomigne z rameni.

— To mi je vseeno.

— Tudi jaz mislim, da se na to ni treba toliko ozirati, — pripomni Mr. Stork. — Saj niste bili tako posebno veliki prijatelji s Hosemannovimi.

— Bo še dovolj večerov, ko bo mogla Viviane kazati svoje nove pariške obleke, — pravi osorno Bibra. — Ostane pri moji odločitvi.

S kratkim pozdravom odide.

Viviane prične krčevito jokati.

— Tako me vedno muči!

— To je bilo zadnjikrat! Nocoj greš z nami v gledališče! — odloči mati. — In potem prideš k nam nazaj!

Petindvajseto poglavje.

Bibra je čakal na svojo ženo, da se je zdanilo. Viviane ne pride od nikoder. Tedaj je ostala pri svojih stariših in se je jezila.

Toda Ernest ne gre tja, ne piše in tudi ne telefonira. Ostal je popolnoma miren; vsak dan je opravljal svojo službo, zvečer pa je šel v kazino.

Po štirih dneh se vrne Viviane vsa razburjena v spremstvu svojih starišev. Ernesta najde v njegovi pisalni sobi. Mirno poslušajo njene obtožbe. Ko pa mu pravi tudi Mrs. Stork, da je proti svoji ženi krut in brezsrčen, ga mine potrpežljivost. Prepove si vsako vmeševanje v njegov zakon in pove tako odločno, da gospa Stork obmolke.

— Da, krut in brezsrčen si; mama ima popolnoma prav! — vpije Viviane.

— Ker se nočem ukloniti tvojim hudomušnostim —

— Zopet grem k svojim starišem, — vpije Viviane.

— Braniti ti ne morem.

— In ako grem za vedno — in se nikdar več ne vrnem?

— Viviane, nismo več otroci! Dobro veš, da ne morem prenašati tvojih groženj. Zadnjikrat ti rečem: izpametuj se, Viviane, ne izgovori nobene besede, katero bi morala kdaj obžalovati.

— Obžalovati, ako se hočem rešiti življenja, v katerem sem lekla, ki mi je bilo prostost, v katerem mi ni ničesar dovoljenega?

— Viviane, izgubila si pamet —

— To mi najraje praviš. — Viviane se peni jeze, ker je bil tako hladen in miren, da je ni prosil za odpuščanje in je vse imel za otročarijo. — Mama in papa sta tukaj, da me zopet vzameta s seboj. Nič več nočeta trpeti, da slabo ravnaš z menoj.

— Tvoji stariši nimajo nikake pravice vmešavati se v najino razmere! — pravi Bibra ostro. — Tvoja obdolžba, da slabo ravnam s teboj, ni na mestu in je ne vzamem za resno, ker si velik, trmoglav otrok, Viviane, ki zasluži trdnjše roko, ko jo imam jaz. Tebe je še treba v marsičem poučiti. Ti ostaneš tukaj in se boš mogla kdaj prepričati, da nisi mela prav in tedaj sem še enkrat pri volji pozabiti tvoje otročje hudomušnosti.

— Kako si dober! Toda zapomni si: takih besed si ne dovoljujem!

— Tudi jaz ne! — pravi Mrs. Stork. — Naša hči je dobro vzgojena. Tako očitam si prepovedujem. — Zdi se mi, da je najboljša, da gre Viviane za nekaj tednov z nami.

— Da, mama, gremo v Monte Carlo! — Viviane oči začare. — Tukaj bom pri takem vremenu še zbolela!

— Moja žena ostane tukaj! Na noben način ne dam dovoljenja, da bi smela kam odpotovati!

Viviane stisne pesti. Ni se mogla več premagovati.

— S tem mi tedaj pokažeš svojo hvaležnost! — zakriči.

— Hvaležnost? — Resno ji pogleda v oči. — Ne vem, za kaj naj bi ti bil hvaležen —

— Ti ne veš! — Glasno se zasmee. — Torej: ako te ne bi bila poročila, ne bi danes sedel tako na mehku v tej hiši in ne bi imel najlepših konj pri polku.

Ernest smirno prosi. Trdno jo prime za roko in jezo se mu blestijo oči.

— Pazi na svoj jezik, Viviane! Zakaj sem te poročil, veš sama najbolje!

(Konec prihodnjic.)

RAZKRINKANI SLEPAR Z UKRALENIMI PAPIRJI

Čitateljem dobrih knjig je gotovo znana godba Balzacovega polkovnika Chaberta, ki je padel na bojišču. Pozneje se je izkazalo, da je le dozdevno mrtve obležal med mrtveci. Ko se je vrnil domov, ga ni hotel nihče priznati za Chaberta, ker so bili vsi prepričani, da je polkovnik padel.

Življenje je sedaj nadkrililo močno domišljijo francoskega romanopisca s tem, da si je izmislilo še grozovitejši roman, kakor ga je napisal Balzacov genij. V neki bitki pri Notre Dame de Lorette je obležal na bojišču korporal Grandadam. Usmrtil ga je drobce nemškega šrapnela. Grandadam je bil eden najvzornejših bojevnikov in njegova smrt je izzvala splošno obžalovanje med tovariši. Tem večje je bilo pa presenečenje Grandadamovih starišev, ko so sprejeli leta 1919 poziv, naj vrnejo občini 80 frankov pravih stroškov. Stroški so nastali s procesom, ki so ga bili obesili bivšemu korporalu Grandadamu, ker je bil pobegnil iz bitke pri Notre Dame de Lorette. Istočasno so bili obupani stariši obveščeni, da je odsedel Grandadam štirinajst let.

Korporalov oče, pošten trgovec, se je zaradi tega nemudoma obrnil na vojaško oblast z vprašanjem, kje je prav zaprav njegov sin, ki je po poročilih polka padel na bojišču, a je po vojni ne nadomastal od smrti. Dobil je odgovor, da je Grandadam odšel svojo ječo v Parizu, od koder se je napotil po svetu. Oče Grandadama ni niti najmanj dvomil, da gre za zamenjavo ali pa mistifikacijo. Bil je preverjen, da ni njegov sin nikoli omadeževal svoje časti s pobegom iz vojne. Vseeno ni mogel ukreniti ničesar, da bi dosegel jasnost v stvari, ki ga je tako neprijetno dirnila.

Najbrže bi bilo vedno ostalo pri tem, da ni vzel nekega dne v roke lista, ki je poročal o gentleman-skem vlomilu. Posebnost tega vlomilca so bili vili, kamor je vlamjal ponoči. Prihajal pa je samo v vile starejših dam, od katerih je terjale denar in nakit. Večinoma je uspel. Pri nekem takšnem podvigu se je vlomilec izdal za Grandadama in listi so pisali, da je to tisti, ki je dezertiral s fronte v činu korporala. Tedajci je oče Grandadam napravil sklep, da ga morajo konfrontirati s sinom. Pri konfrontaciji se je pokazalo, da je Grandadam nataden slepar.

Nadaljna preiskava je odkrila, kako je prišel Grandadam do svojega imena. Ukradel je papirje korporala Grandadama in z njimi pustolovil tako dolgo, dokler mu niso prišli na sled.

PARIŠKA VEDEŽEVKA UMORJENA

Pekovski vjenec, ki je vsak dan zgodaj jutraj nosil pečico v bogat židovski okraj v Parizu, se je zdelo čudno, da mu nekega jutra pri znani pariški vedeževalki Trockarovi niso prišli odpret. Hišnik je vlomil vrata in v stanovanju so našli v mlaki krvi 70-letnega moža in 68-letno ženo, oba ustreljena. Pri vsakem truplu je ležal revolver. Po ranah se je poznalo, da sta bila zakonec Trockar ustreljena. Čudno je pa, da so ostali dragulji in denar nedotaknjeni. — Šlo je najbrže za umor vedeževalke, a moža je morilec ustrelil očividno zato, da bi ne bilo priče umora.

Trockarova je prorokovala ljudem usode iz kart, vedeževala je iz kristalne oble, imela je pa tudi pisano, kamor so se zatekali ljudje v ženitovanjskih zadevah. Pred njeno hišo se je ustavil večkrat tudi eleganten avto. Vedeževalka je imela torej lepe dohodke, in ker sta živila zakonec skromno, sta si prihranila lepo premoženje. Umorjena sta bila že zvečer, zlečin so pa odkrili šele jutraj. Čudno je, da v hiši nihče ni slišal

strelov. Mož je imel v denarnici 2000 funtov, v predalčku je ležala hranila knjižnica na 80.000 frankov in dva dragocena prstana je imela vedeževalka na roki. V sobi ni bilo nobenega sledu po borbi.

Vedeževalka je bila zelo dobrega srca in je rada pomagala revežem. Zato je vzbudil umor v Parizu tem večje ogorčenje. Po eni verziji so morilec videli v stanovanju njegovih žrtve z drugo vedeževalko, ki je prišla k Trockarovi v posete. Na tleh je ležala mrtva Trockarova, morilec je pa baje dejal, da je postalo starki slabo in odšel je po zdravnika. Druga vedeževalka je videla v kuhinji tudi mrtvega moža in je o tem obvestila policijo, toda morilec je bil že izginil. Nekaj denarja je pa vendar vzel, kajti v bližini stanujoči čevljar pravi, da je prišel k njemu mlad mož z zaščito usnjeno torbico in ga prosil, naj mu jo odpre z nožem. Ko sta torbico razrezala, sta našla v njej 50.000 frankov. To so bili najbrže skrivni vedeževalkini prihranki.

KOŽUHARJI NE SPE

Oskrbništvo londonskega živalskega vrta zasleduje z nekako skrbjo nekatere živali svojega vrta, ki se letos odpovedujejo zimskemu spanju. Nekatere polarne živali se tega ne morejo vzdržati. Predvsem je zanimivo ponašanje kanadskih kožuharjev in ameriških veriger, ki se sleherni leto spravijo spat že sredi oktobra, pa se prebude šele aprila. Letos pa so kljub vsem zimskim pojatom še oboji na nogah. In sredi januarja so bodri kot v najboljšem razpoloženju. — Z ozirom na ta pojav sporočajo časopisi na prasečenju, ki je zasledil konje angleške konjenice v prvem letu burske vojne. Uboje živali so si odele, kakor sleherni zimo, že v oktobru zimsko kožo, ne vedoč, da se v Transvalu vprav tedaj začne topla vreme. Kar pa se tiče kožuharjev, se sprašuje dnevniki, prirodozlovcem, kaj bodo počeli kožuharji londonskega živalskega vrta, ko pride pomlad...

Kakšnega mnenja ste Vi?

— VSEBINA KOLEDARJA ZA 1933. —

PESEM. — KOLEDARSKI DEL. — 350 LET GREGORIJANSKEGA KOLEDARJA. (Nastanek in ves razvoj koledarja). — "BEAUTIFUL OHIO". (V kakšni luči vidi FRANK TROHA državo, v kateri prebiva). — PRVI, KI JE SKOČIL S PADALOM. (Nekaka padala so poznali že v 17. stoletju). — ARISTIDE BRIAND. (Pogreb slavnega francoskega državnika). — Strupi v gospodinjstvu. (Par navodil gospodinjam). — SPOMINI NA VERMONT. (M. RUPNIK opisuje svoje doživljanje na "Zeleni gori"). — USODA BIVŠIH. (Usoda carskega častnika pod boljševiki). — DOGODBA V ŽIBERŠAH. (Kako se je "zamaknila" Korenova Rezika). — ZAGONETNA INDIJA. (Dežela, katere zapadni svet ne more pojmiti). — SRAMEŽLJIV SNUBEC. (Ljubka povet o snubenju, ki je dosegel svoj ideal). — DOGODIVŠČINE SLOVENCEV MED INDIJANCI IN ESKIMI. (Planinšek je izmed vseh Slovencev prodrl najdalje na Sever). — ČUDNE NESREČE. (Zanimivo poročilo zavarovalniške družbe). — Spomini geodajevne žene. (Pretrajljiva zgodba matere, ki jo je napisal F. TROHA). — ZGODBA PEČLARJA. — (M. RUPNIK je izborni orisal pečlarja Muharja). — PISKAČ. (Povest iz sodobne Rusije). — KAJ PRIČAJO ZVEZDE O ŽENSKAH. (Vsaka ženska lahko izve kaj zanimivega o sebi). — PRIZORI IZ BODOČE VOJNE. (Kdor prečita ta opis, dobi vpogled v strahote bodoče vojne). — VOHUNSTVO MED VOJNO. (Kakšnih sredstev se poslužujejo vojaki). — TREPANG. (Življenje na dnu morja). — FRANKLIN D. ROOSEVELT. (Življenjskih bodočega predsednika Združenih držav). — IN ŠE CELA VRSTA ČLANKOV, PESMI IN SLIK.

Ali ni to čtivo vredno 50c za Vas?

TA KNJIGA JE ZA AMER. SLOVENCE NAJVEČJE VREDNOSTI

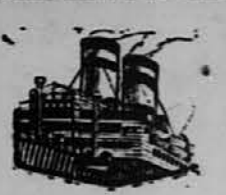
Naročite Slovenic Publishing Co.
še danes
216 West 18th Street
New York City

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU

(FRANK SAKSER)

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

NOVA PRIČA VELIKE REVOLUCIJE

Menda nobena zgodovinska doba ni obrodila toliko pestrih in bogatih spominov sodobnikov kakor Francija pod Ludovikom XVI. In vendar je objavljena sedaj v Ameriki knjiga, ki meče povsem novo izvirno luč na velike dogodke tega časa. To je dnevnik škotskega vrtarja, ki ga je vrgla usoda v Pariz pred revolucijo. Izčrpani podatki o avtorju, ki jih je zbral založnik v predgovoru, razpršijo vse dvome o neizvirnosti. Dnevnik je res izvirni rokopis. A zamenjal je več lastnikov, ki ga niso znali ceniti in zato je šel zdaj zagledal dnevno luč.

Avtor, pošten, iskren, slabo pisemen vrtar je došel v Pariz jeseni leta 1776 na povabilo grofa d'Artoisa, brata Ludovika XVI. in poznejšega kralja Karla X. Angleški parki so bili takrat zelo v modi. Francoski velikaši so zasuli vrtarja z naročili, zakaj vsi so hoteli imeti "vrt kakor pri kralju". Vrtar, ki je bil pravi umetnik v svoji stroki, je zamen ugotavljal, da je vedno treba prilagoditi slog vrta poslogju. Ni mogel prepričati naduto gospodo in v rezkem angleškem pravopisu prav kritično obsoja njeno domišljavost. Se verjamski nasadi Marije Antonije so mu razodevali premalo okusa. Pohvali samo vojvodo d'Haumonta, čigar park na gradu Guisecardu "je edin kotiček med vsemi francoskimi vrtovi, ki kaže nekoliko smisla za lepoto".

Blackie teži tudi na skopost in potočnost visokih naročnikov. Grofi in markiji so bili povečini slabi plačniki. Radi so podtikali "slabe menice", ki jih ni marala vnovičiti nobena banka. Vojvoda Orleanski je celo posvaril vrtarja, naj ne dela na up, ker sicer ne bo nikoli videl denarja. Blackie je bil trezen, a skromen mož. Nikoli ni poskušal filozofirati o dogodkih, temveč je samo točno popisal svoje opravke v Parizu in okolici. A prav zato nudi njegov dnevnik edinstven slikovit vpogled v takratne razmere. Zadnje vrstice je zapisal zgodovinskega 10. avgusta leta 1792. Stanoval je takrat v Tuileriji in od blizu gledal strahovito klanje nesrečne švicarske garde Ludovika XVI. — Pobesnelo ljudstvo je poklalo vse vojake do zadnjega, raztrgalo trupla na kose in strgalo obleko umorjenih. "Zdela se je, da je vsa množica pobesnela. Še včeraj ne bi pričakovali, da bi bili ti ljudje tega zmogni". — Urednik knjige Francis Byrrell poroča tudi o nadaljnji vrtarjevi usodi. Revolucija je uničila vse njegove prilhanke. Aristokrati, ki so mu bili veliko dolžni, so bili obglavljeni ali se razpršili in kot begunci niso marali, da tudi niso mogli plačevati starih računov. — Thomas Blackie je umrl kot 90 letni stari popolnoma obubošan.

Poziv!

Izdajanje lista je v zvezi

z velikimi stroški. Mno

go jih je, ki so radi sla-

bih razmer tako priza-

deti, da so nas naprosili,

da jih počakamo, zato

naj pa oni, katerim je

mogoče, poravnajo na-

ročnino točno.

Uprava "G. N."

SHIPPING NEWS

16. februarja: Deutschland v Cherbourg

17. februarja: Europa v Bremen

18. februarja: Champlain v Havre

19. februarja: Europa v Bremen

20. februarja: Conte di Savoia v Genova

21. februarja: Champlain v Havre

22. februarja: Europa v Bremen

23. februarja: Conte di Savoia v Genova

24. februarja: Champlain v Havre

25. februarja: Europa v Bremen

26. februarja: Champlain v Havre

27. februarja: Europa v Bremen

28. februarja: Champlain v Havre

29. februarja: Europa v Bremen

30. februarja: Champlain v Havre

31. februarja: Europa v Bremen

1. marca: Champlain v Havre

2. marca: Europa v Bremen

3. marca: Champlain v Havre

4. marca: Europa v Bremen

5. marca: Champlain v Havre

6. marca: Europa v Bremen

7. marca: Champlain v Havre

8. marca: Europa v Bremen

9. marca: Champlain v Havre

10. marca: Europa v Bremen

11. marca: Champlain v Havre

12. marca: Europa v Bremen

13. marca: Champlain v Havre

14. marca: Europa v Bremen

15. marca: Champlain v Havre

16. marca: Europa v Bremen

17. marca: Champlain v Havre

18. marca: Europa v Bremen

19. marca: Champlain v Havre

20. marca: Europa v Bremen

21. marca: Champlain v Havre

22. marca: Europa v Bremen

23. marca: Champlain v Havre

24. marca: Europa v Bremen

25. marca: Champlain v Havre

26. marca: Europa v Bremen

27. marca: Champlain v Havre

28. marca: Europa v Bremen

29. marca: Champlain v Havre

30. marca: Europa v Bremen

31. marca: Champlain v Havre

1. aprila: Europa v Bremen

2. aprila: Champlain v Havre

3. aprila: Europa v Bremen

4. aprila: Champlain v Havre

5. aprila: Europa v Bremen

6. aprila: Champlain v Havre

7. aprila: Europa v Bremen

8. aprila: Champlain v Havre

9. aprila: Europa v Bremen

10. aprila: Champlain v Havre

11. aprila: Europa v Bremen

12. aprila: Champlain v Havre

13. aprila: Europa v Bremen

14. aprila: Champlain v Havre

15. aprila: Europa v Bremen

16. aprila: Champlain v Havre

17. aprila: Europa v Bremen

18. aprila: Champlain v Havre

19. aprila: Europa v Bremen

20. aprila: Champlain v Havre

21. aprila: Europa v Bremen

22. aprila: Champlain v Havre

23. aprila: Europa v Bremen

24. aprila: Champlain v Havre

25. aprila: Europa v Bremen

26. aprila: Champlain v Havre

27. aprila: Europa v Bremen

28. aprila: Champlain v Havre

29. aprila: Europa v Bremen

30. aprila: Champlain v Havre

31. aprila: Europa v Bremen

1. maja: Champlain v Havre

2. maja: Europa v Bremen

3. maja: Champlain v Havre

4. maja: Europa v Bremen

5. maja: Champlain v Havre

6. maja: Europa v Bremen

7. maja: Champlain v Havre

8. maja: Europa v Bremen

9. maja: Champlain v Havre

10. maja: Europa v Bremen

11. maja: Champlain v Havre</